WTÓREK dnia 9. Marca 1819. (Nro 130.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 13.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Wielkie Xięstwo Poznańskie.

z Poznania dnia 1. Marca.

N. Król Jmć mianować raczył Prezesami Sądów Ziemiańskich:

w Poznaniu JW. Jozefata Mikorskiego.
w Bydgoszczy — Kraszewskiego byłego Prezesa Tryb: Cy.
w Krotoszynie — Rembowskiego.
w Wschowie — Hrabiego Potworowskiego Szamb: JKMci
w Miedzyrzeczu— Henry: Kornatowskiego.
w Pile — Rydzyńskiego.

Niemcy.

z Wiednia dnia 20 Lutego.

Rozgłoszona wiadomość, o założeniu twierdzy w Gallicji, jest fałszywą. Rząd polecił tylko rozmiar okolic, przy górach Karpackich położonych: co dało powód do pogłoski, jakoby miał zamiar wybudować tamże twierdzę, która zdaje się być w tej okolicy potrzebną, ponieważ tak od Rossyjskiej jak od Tureckiej strony, kraj ten żadnej zasłony nie ma.

— Odkryty we Włoszech związek tak nazwany: Carbonari (Węglarze), odbywał tam już od kilku lat tajne zgromadzenia, szczególniej we wsi la Fratte u jednego z byłych Jenerałów Francuskich nazwiskiem Arnaud, który wsadzony za to został do więzienia wraz z Szwagrem i Hrabią Weneckim Pedro Cicognaro.

— Poseł Perski wyjedzie z tąd w końcu bieżącego tygodnia. Inni utrzymują, iż zabawi przez Marzec. — Zdaje się rzeczą dziwną, iż lekarz jest razem u niego kuchmistrzem. — Między darami, które Dwór Nasz dla Szacha Perskiego przeznaczył, znajdują się trzy rzadkiej piękności mozajkowe obrazy, roboty sławnego Rafaelli.

— Jedno z Pism publicznych, zawiera następującą wiadomość o następcy tronu Perskiego:

„ Abbas Mirza, Następca tronu Perskiego, jest jednym z największych ludzi tego wieku. Urodził się 1782. roku. Niewątpliwie odmieni się położenie Persji, skoro on na tron nastąpi. Mówi wybornie po Angielsku i Francusku, a obcowanie z Europejczykami, oswoiło go z obyczajami i dziejami Europejskiemi, i sprawiło wielką zmianę w jego sposobie myślenia. Przedsięwziął on już urządzić wojsko na sposób Europejski, a za zezwoleniem ojca i pomocą kilku Angielskich i francuskich oficerów, przysposobił już

10,000. piechoty i nie małą ilość Artylleryi, zupełnie do Europejskiej podobnej. Uniform i urządzenie wojska na sposób Europejski, jest niesłyszaném zjawiskiem w krajach wschodnich. Piechota ubraną jest w granatowe i czerwone mundury: na głowie, nosi Narodowe czapki perskie. Oficerowie mają czerwone jedwabne szarfy na kształt angielskich. — Ale Abbas Mirza, nie tylko jest żołnierzem; posiada on i inne przymioty, godne tronu. — Maurycy Kotzebue, który odprawiał podróż do Persji, przytacza o nim, następujące zdarzenie:

„ Poseł Rossyjski postrzegł w końcu ogrodu Xięcia, stary mur, który szpecił to przyjemne miejsce. Zapytał się więc, czemu go zrzucić nie każe? — Xiąże dał mu na to odpowiedź następującą: Na założenie tego ogrodu, zakupiłem kilka mniejszych ogrodów, od rozmaitych właścicieli; i takowe w jeden połączyłem. Ale właściciel gruntu, który mur ten od mego ogrodu oddziela, chłopek podeszłego wieku, nie chciał mi swej własności odprzedać, oświadczając, iż posiada ją od przodków swoich, i że przeto nie umiałby na nią ceny naznaczyć. — Wprawdzie przykro mi jest bardzo, patrzeć na ten mur tak szpetny, ale szanować powinienem własność każdego; prócz tego podoba mi się przywiązanie tego starca do Przodków i stałość jego, w odmówieniu mi sprzedaży gruntu własnego. Czekać więc będę, póki który z potomków jego nie zechce mi odstąpić tej szczupłej własności."

Abbas Mirza wysłał dwóch synów swoich do Anglji. Będzie on zapewne dla Persji tém, czem był dla Rossji Piotr Wielki.

od brzegów Menu dnia 23 Lutego.

Na dniu 11. b. m. odbyło się w Frankfurcie czwarte posiedzenie Sejmowe Związku Niemieckiego, na którém postanowioną została ważna ustawa, tycząca się przedrukowania dzieł wszelkiego rodzaju, tak naukowych, jak muzykalnych, tudzież mapp, malowideł, i t. d. Podług niej, nie wolno będzie w Państwach do związku Niemieckiego należących, przedrukować żadnego dzieła, bez wyraźnego zezwolenia Autora, jeżeli tenże żyje. Po jego śmierci zaś, prawo przedrukowania dzieł służy przez lat piętnaście, wyłącznie potomkom jego. — Przestępcy, karani będą konfiskacją, i karami pieniężnemi.

— Na Sejmie Bawarskim w Monachjum, dnia 15 Lutego, przełożony został Stanom Budżet Państwa. Dochody jego wynoszą 30 Miljonów 258,137. Wydatki zaś 30 „ 940,727.

więc — „ 682,590. brakuje.

— W jednėm z miast Niemieckich, Cenzor Gazet i wszelkich pism politycznych, złożył dobrowolnie urząd. Przy tej okoliczności, Gazeta Arauska czyni uwagę, iż wydawcy pism podobnych, poświęcając się publiczności, zasługują na szczególniejsze jej względy. Zatrudnienie ich, — mówi ten dziennik, — jest prawdziwie rycerskiém dziełem, połączoném z wielu próbami i przykrościami: dla tego też, nazwiska: Börna, Wielanda, Lindnera, Wejcla, Butenschon i t. d. należyć kiedyś będą do imion najzacniejszych, które czcić będą prawdziwi przyjaciele Ojczyzny. — Między innemi, Dziennik Iris oznajmił niedawno, iż zniewolony został, do sporów które z władzami rządowemi prowadzić ustawicznie musi, przyjąć umyślnie Adwokata, i tego równie jak Redaktorów opłacać miesięcznie.

— Panujący Xiąże Lichenstein, Monarcha 5,000. ludzi, nadał w tej chwili Konstytucję poddanym swoim. Stany Państwa, składać się będą z trzech deputowanych z pomiędzy Duchowieństwa, miano-

wanych dożywotnie, tudzież z Wojtów Gmin, jako reprezentantów ludu. Procz tego, każdy z Mięszkańców, opłacający 2,000 Zł: Niemieckich podatku, jest z prawa Członkiem Stanów Państwa, pod warunkiem jednakże: jeżeli postępowanie jego jest moralne i spokojne.

— Jeden z najnowszych opisów podróży, zawiera następującą wiadomość o mieście L o n g w o o d, teraźniejszej stolicy Bonapartego.

„Wjazd na wyspę Ś. Heleny, jest przykrzejszym nad wszelkie wyobrażenie, Na wierzchołku wysokiej skały, znajduje się droga, z obu stron niezmiernemi przepaściami otoczona. W niejakiej odległości, stoi brama żelazna a przy niej straż liczna. Z bramy tej, wjeżdza się na dosyć znaczną przestrzeń ziemi, otoczoną skałami; to właśnie jest miasto L o n g w o o d, mające dwanaście Angielskich mil obwodu. — Oprócz dopiero opisanego wjazdu. znajduje się jeszcze jeden, zupełnie temu podobny; obadwa są dostatecznie wojskiem obsadzone.

„W obwodzie tych dwunastu mil, wolno jest Bonapartemu według upodobania chodzić i jeździć: wyjeżdza zwykle w kabryolecie sześciokonnym, i jeździ zawsze bardzo szybko. — Jeźli chce wyjechać za bramę, towarzyszy mu Oficer od straży.

„Obok jego mięszkania tudzież nieco głębiej leżącego domu Jenerała B e r t r a n d na zielonej równinie znajduje się piękny ogród, zasadzony ozdobnemi drzewami i kwiatami. — Mięszkanie Bonapartego, składa się z kilku oddzielnych budowli. Sala jadalna około której znajduje się reszta pokoi, jest o trzech wielkich oknach. — W tyle ma mięszkanie Naczelnik straży. — W pośród ogrodu, rozbity jest wielki namiot, w którym Bonaparte zwykle je śniadanie, i największą część czasu przepędza."

S z w e c j a.

z Sztokholmu dnia 16 Lutego.

Towarzystwo uczonych w U p s a l u pod przewodnictwem Xięcia Następcy tronu, zajmuje się bardzo czynnie upowszechnieniem światła w Szwecji. Oprócz wychodzących już pism naukowych, wydawane będzie nowe perjodyczne pismo pod napisem: S w e a, poświęcone sztukom i umiejętnościom. W samym Sztokholmie, prócz pism politycznych, wychodzi pięć pism naukowych. — Mythologja północna i w ogólności Historja, zdają się być ulubionemi naukami narodu: w tym przedmiocie najwięcej pism jest drukowanych. Literatura Niemiecka, upowszechnia się znacznie. Jeden z uczonych, przedsięwziął przedrukować wszystkich Klassyków Niemieckich, i już 66. tomów jest gotowych.

Gazet wychodzi w Szwecji 46. w samym Sztokholmie 8. Drukarń znajduje się 45. a w samym Sztokholmie 16. prócz tego, jest tu drukarnia kamienna.

— Kanclerz Dworu, rozkazał policji wstrzymać sprzedaż nowego dzieła pod tytułem: R a d y O j c a d a n e S y n o w i, które uznane jest za buntownicze. Autor jego, podług prawa wolność druku stanowiącego, będzie bez wątpienia stawiony przed sąd przysięgłych; lecz dotąd jeszcze wiadomym niejest: zdaje się, iż należy do nielicznej sekty mistycznej, której marzenia powszechny śmiech wzbudzają. Sektarze ci, mają się za ludzi od Boga natchnionych i z tego powodu chcą odmienić rząd i religię. R a d y O j c a d a n e s y n o w i (jak słychać) zawierają rozmaite uwagi polityczne, które chociaż według zdania autora od Boga pochodzą, przecież niebyły dobrze od ludu przyjętemi. — Nie dawno prosta jedna kobieta, łudziła lud wodą cudowną, zakazywała w imieniu Jezusa Chrystusa szczepienia krowiej ospy,

tudzież używania kartofli i wódki. Lecz porzucił już lud jej proroctwa i źródło wody cudownej.

TURCJA.

z Konstantynopola 16 Stycznia.

Odbierane ze Wschodu wiadomości prywatne przekonywają nas, żeśmy się bardzo pomylili, sądząc, iż zwycięztwo odniesione nad Wehabitami, jest już ostatecznem, i położy koniec tej długiej wojnie. Ród Wehabitów jest nader liczny. Wprawdzie odniósł nad niemi Ibrahim Basza świetne zwycięztwo, ale korpus przez niego zniesiony, jest tylko cząstką ich wojska, tak jak schwytany z familją Abdallah, był tylko jednym z ich wodzów. Na czele zaś całego narodu, jest piękna i czczona od ludu, córka zmarłego Wehabi, od którego lud ten nazwisko przybrał. Niewiasta ta, liczy dopiero 22 lat. Mówią: iż syn Vice-Króla Egiptu, ofiarował jej swą rękę, ale dumna dziewica odrzuciła ją.

AMERYKA.

z Wasyngtonu dnia 24 Stycznia.

Budżet Stanów Zjednoczonych na rok 1819, obrachowany jest jak następuje:

DOCHODY.

	Dolarów.
Z Cél	21,000,000.
Z sprzedaży dóbr publicz:	1,500,000.
Z podatków	750,000.
Z dywidendy Bankowej	420,000.
Z Banku powszechnego	500,000
Z poczty i t. p.	50.000.
	24,220,000.
Pozostalo z roku 1818.	2,112,408. 59
Ogół dochodów	26,332,408. 59

WYDATKI.

Na listę cywilną	1,619,836. 31.
Na wojsko lądowe	8,666,252. 85.
Na siłę morską	3,802,486. 60.
Drogi i spławy	326,644.
Na zaspokojenie długów publicznych	10,000,000.
Na porty	100,000.
Ogółem,	24,515,219. 76.
Pozostaje więc w skarbie:	1,717,188. 83.

— Sprawa Jenerała Jacksona, ma być wkrótce wniesioną na Zgromadzeniu Stanów. Sam Jenerał będzie wprowadzeniu jej przytomnym. Słychać iż wielu członków Zgromadzenia, jest mu przeciwnych.

— Okręt Perri płynał około Wyspy S. Heleny, i przywiózł wiadomość: iż Bonaparte jest w dobrém zdrowiu, lecz narzeka na przeznaczenie swoje.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr.	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle.	
rano.	ciepła	zimna.	cale	linje	części:			łokcie	cale
7. Marca.		4	27	9	0	Pułnocno-wschodni.	Pogoda.		
8. Marca.		4	27	9	5	Pułnocno-zachodni.	Pochmurno.		

Wydawcy odpowiedzialni.